

Presentació

Aprofitant les sinergies generades per les activitats desenvolupades a Barcelona en el marc de l'Any Europeu del Diàleg Intercultural (2008), l'Ajuntament ha decidit impulsar un nou Pla Municipal per la Interculturalitat, un pla que parteix del reconeixement dels reptes derivats de l'eclosió de la diversitat cultural a la nostra ciutat i la necessitat d'incorporar la mirada intercultural en els diferents àmbits de la política pública. És en aquest context on s'inscriu el número de la revista *Barcelona Societat* que presentem a continuació.

En els últims deu anys, el nombre de persones residents estrangeres a la ciutat ha experimentat un creixement accelerat. Si a la primeria de l'any 2000 la població estrangera que vivia a Barcelona amb prou feines representava més del 3% del total d'habitants, en l'actualitat ja supera el 18%. Barcelona, com totes les grans ciutats, sempre ha estat culturalment diversa, però és evident que l'arribada massiva de persones estrangeres, particularment de països de fora de l'àmbit europeu, ha comportat una intensificació notable de la seva diversitat sociocultural. Als elements més tradicionals de diferenciació social com el gènere, l'edat, l'educació i el nivell econòmic, s'afegeixen ara amb força nous eixos vinculats a la identitat de les persones com la llengua, la religió o la cultura. La gestió d'aquesta diversitat, aprofitant tot allò de positiu que se'n deriva i minimitzant els riscos que implica per a la convivència, esdevé un repte de primer ordre per a les polítiques locals.

El número de *Barcelona Societat* que presentem pretén contribuir a la reflexió entorn de la diversitat cultural a la ciutat i els reptes que aquesta planteja a partir de diferents mirades. Més concretament, podem diferenciar entre tres grans tipus d'articles en funció del seu enfocament temàtic. Un primer tipus ens ajuda a interpretar amb dades estadístiques i d'enquesta el desenvolupament del fenomen immigratori a Barcelona i la integració sociocultural de les persones novvingudes. Es constata, d'una banda, la dinàmica de creixement de la immigració extracomunitària a la nostra ciutat i la seva desigual distribució al territori, alhora que s'identifiquen les principals característiques de la població estrangera resident a la ciutat en funció d'aspectes com la composició de les llars, la inserció en el sistema educatiu i la participació en el mercat laboral. De l'altra, es fa evident que la integració sociocultural de les persones immigrades a la ciutat depèn en bona mesura del temps de residència, tot i que hi intervenen decisivament altres factors com el nivell educatiu de les persones o la seva procedència ètnica.

Un segon tipus d'articles aprofundeix en el concepte de la interculturalitat i els seus punts de contacte i de diferència respecte a la mirada més tradicional de la multiculturalitat. La multiculturalitat implica el reconeixement i la tolerància de la diversitat cultural però no promou ni la barreja ni l'intercanvi. Aquesta és l'aposta que

es fa des de l'enfocament intercultural: promoure el reconeixement actiu entre col·lectius culturalment diversos, estimular l'intercanvi i l'enriquiment mutu a través de relacions quotidianes, descobrir conjuntament no només allò que ens separa, sinó també allò que ens uneix, per tal d'afavorir una convivència activa fonamentada en l'acceptació de la diferència. Més enllà de precisar el seu significat, els autors i autores de diversos articles reflexionen entorn de les implicacions que té l'adopció de l'enfocament intercultural per a la formulació de les polítiques a la ciutat.

Per acabar, un tercer tipus d'articles ens permet aproximar-nos a la pràctica de la gestió de la interculturalitat. Des d'una mirada sectorial diversos articles ens expliquen experiències de gestió de la interculturalitat en el camp de la salut, l'esport, la normalització lingüística i l'educació. Alhora, mentre que un seguit d'articles fan referència a pràctiques de promoció de la interculturalitat impulsades per les administracions, d'altres descriuen experiències protagonitzades pel mateix teixit associatiu, i reflecteixen així que la promoció de la convivència intercultural no és ni de bon tros una responsabilitat exclusiva de les administracions, sinó que el teixit associatiu pot i ha de tenir-hi un paper fonamental.

Esperem, doncs, que aquest nou número de *Barcelona Societat* signifiqui una aportació més, des de la reflexió i el recull de pràctiques, en el camí d'avançar cap a la ciutat de la convivència

cia intercultural. L'aposta de Barcelona és forta i alhora discreta. Estem convençuts que reconèixer i posar en valor la diversitat en marcs d'interrelació i mestissatge és una opció carregada de valors i de futur. Creiem que Barcelona pot fer-ho. Que ja ho està

fect, en la quotidianitat dels barris, les escoles, les famílies, els llocs de treball, el teixit associatiu... Amb la humilitat i la discreció que cal, però també amb força i convenciment, Barcelona va construint un model on els objectius d'igualtat i cohesió es van articulant,

dia a dia, amb el respecte a les diferències i l'acomodació d'aquestes en les dinàmiques convivencials. El número 16 de *Barcelona Societat* aporta elements de coneixement i reflexió. I, alhora, projecta horitzons i reptes. Esperem que els trobeu útils i motivadors. ●